

Sygn. akt VI U 2501/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Janusz Madej

Protokolant – sekr. sądowy Anna Iwaskiewicz - Tomala

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2019 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 5 czerwca 2019 r., znak: (...)

w sprawie: A. S.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż A. S. nie ma obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia za okres od 1 marca 2019 r. do 31 marca 2019 r. w kwocie 1927,09 (jeden tysiąc dziewięćset dwadzieścia siedem złotych dziewięć groszy).

Na oryginale właściwy podpis.

VI U 2501/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 czerwca 2019 r. o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń przez inną osobę niż wskazana Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na podstawie art. 138-go ust. 3-go Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał A. S. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 marca 2019 r. do 31 marca 2019 r. w kwocie 1.927 zł 9 gr. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził w treści tej decyzji, iż ubezpieczona pobrała nienależnie świadczenie za okres od 1 marca 2019 r. do 31 marca 2019 r. w łącznej kwocie 1.927 zł i 9 gr z tytułu renty przysługującej B. R. zamieszkałej w (...) w G.. W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona podnosiła, iż z jej wcześniejszych doświadczeń wynika, że rodzina ma prawo do emerytury wypłaconej w miesiącu, w którym zmarł świadczeniobiorca, w tym wypadku chodziło o jej babcię, który jest jedyną spadkobiercą..., spadkobierczynią oraz opiekunką. Podnosiła ona, że sprawowała opiekę nad babcią od 15-tu lat od śmierci swojej mamy, że B. R. mieszkała u niej, była u niej zameldowana i ona organizowała uroczystości pogrzebowe. Za odebrane świadczenie postawiła babci nagrobek znajdujący się na cmentarzu Parafialnym w W. i wносиła o pozytywne rozpatrzenie odwołania. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Organ rentowy podnosił także, iż w

wyniku postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego z Poczta Polska ustalono, że świadczenie za miesiąc marzec 2019 r. zostało wypłacone 20 marca za pośrednictwem Urzędu Pocztowego (...), a jego odbiorcą była A. S. wnuczka adresatki. Ubezpieczona zmarła (...)Odwołująca odebrała świadczenie zmarłej B. R. za marzec 2019 r. nieprzysługujące z uwagi na zgon, który miał miejsce (...). Obowiązek zwrotu tych należności zdaniem organu rentowego obciąża powódkę, gdyż świadczenie odebrane zostało po śmierci osoby uprawnionej. Organ rentowy powoływał się także, że na przepis art. 136-go ust. 1-go Ustawy o emeryturach i rentach z FUS zgodnie, z którym w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenie świadczenie należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa rolnego, a w razie ich braku innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba. Organ rentowy uważał także, że zaznaczenia wymagało, że osoby z kategorii drugiej będą miały prawo do świadczenia niezrealizowanego o ile nie ma osób uprawnionych z kategorii pierwszej, podobnie osoby z kategorii trzeciej będą miały takie prawo, jeżeli nie ma osób z kategorii pierwszej i drugiej. Zdaniem organu rentowego odwołująca się nie znajduje się w kręgu osób spełniających kryteria zgodnie z powołanym przepisem. Powódka nie jest uprawniona do renty rodzinnej nie udowodniła, że utrzymywała zmarłą babcię. Stąd pozwany nie znalazł or..., podstaw do zmiany stanowiska w sprawie i podkreślał, że w judykaturze pojęcie pozostawania na utrzymaniu innych członków rodziny ma ściśle materialne znaczenie, a miarą jego jest zapewnienie środków pieniężnych koniecznych do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb osoby będącej na utrzymaniu. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22 marca 2011 r. III AUa 2026/10. Ponadto organ rentowy podnosił, że za osoby pozostające na utrzymaniu innych członków rodziny uważa się osoby jak wynika z wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 15 marca 2017 r. III AUa 1817/16, które bądź nie posiadają żadnych własnych świadczeń emerytalno rentowych bądź też pobierają wprawdzie takie świadczenia, ale w najbli..., niższej wysokości przewidzianej Ustawą, a koszt zaspokojenia ich usprawiedliwionych potrzeb jest znacznie wyższy. Pozwany wnosił o przesłuchanie ubezpieczonej na okoliczność faktu utrzymywania B. R. przez powódkę, ponadto wnioskował o zobowiązanie odwołującej do dostarczenia dowodów np. paragonów, rachunków potwierdzających ponoszenie wydatków przez odwołującą związanych z utrzymaniem zmarłych zmarłej. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył co następuje. Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy nie były między stronami sporne. Jak wynika z dowodu z odpisu dokumentu na karcie 224 akt rentowych ubezpieczonej B. R. zmarłej do zgonu tej osoby doszło (...) r. Ponadto dok..., z kserokopii dokumentu na karcie 228 akt rentowych B. R. wynika, iż świadczenie przysługujące B. R. odebrała w dniu 20 marca jej wnuczka odwołująca się w niniejszej sprawie A. S.. Okolicznością niesporną między stronami było także to, iż zmarła B. R. uprawniona była do emerytury, a zaskarżona decyzja dotyczy świadczenia emerytalnego B. R. za miesiąc marzec 2019 r. Istota sporu sprowadzała się w niniejszej sprawie do ustalenia czy odwołująca A. S. zobowiązana była do zwrotu świadczenia emerytalnego swojej babci B..., B. R. za miesiąc marzec 2019 r. Zgodnie z treścią art. 138-go ust. 1-go i ust. 3-go Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tekst jednolity Dziennik Ustaw z 2018 r. poz. 1270 osoba, która pobrała nienależne jej świadczenie obowiązana jest do jego zwrotu. Za nienależnie pobrane świadczenie uważa się m.in. świadczenia wypłacone z przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie innej niż wskazana w decyzji organu rentowego. Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego z punktu widzenia właściwych przepisów prawa materialnego Sąd Okręgowy wskazuje, że analiza treści artykułu 101-szego pkt. 2-go i art. 136-go ustęp 2 oraz art. 138-go a Ustawy emerytalnej pozwala na wyprowadzenie wniosku, że ustawodawca przyznaje prawo do świadczenia również osobie zmarłej na okres po dniu śmierci za cały miesiąc, w którym nastąpił zgon. Wskazać, bowiem należy, że zgodnie z art. 101-szym pkt. 2-im Ustawy emerytalnej prawo do świadczeń ustaje ze śmiercią osoby uprawnionej. Zestawienie powyższych przepisów upoważnia do postawienia tezy, że emerytura lub renta za miesiąc, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy jest świadczeniem należnym nawet po dacie jego śmierci i stanowi prawidłową wypłatę. Wypłata świadczenia wnuczce ubezpieczonej, która sprawowała opiekę nad swoją babcią za miesiąc, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy była, zatem świadczeniem należnym i stanowi prawi..., prawidłową wypłatę. Świadczenie to zostało wypłacone wnuczce ubezpieczonej niewymienionej w decyzji organu rentowego jednakże nastąpiło to w miesiącu, w którym świadczenie to było należne osobie zmarłej. Podobne stanowisko zaprezentował w wyroku z dnia 13 lutego 2019 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach III AUa 989/18. Emerytura lub renta za miesiąc, w którym nas..., zgodnie, z którym emerytura lub renta za miesiąc, w którym nastąpiła śmierć świadczeniobiorcy jest świadczeniem należnym, a jego przelew na rachunek bankowy bądź też wypłata osobie

uprawnionej do jej odbioru za życia emeryta bądź rencisty nawet po dacie śmierci stanowi prawidłową wypłatę. I dlatego na podstawie art. 477 ze znaczką 14 § jed..., paragraf 2 k.p.c. w zw. z art. sto trz..., 101 pkt. 2-gi oraz art. 136 a ustęp 2 i art. 138 a Ustawy emerytalnej Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku mając na względzie, że zgodnie z art. 136-tym a ust. 2-im Ustawy emerytalnej w razie śmierci emeryta lub renci..., rencisty wstrzymanie wypłaty świadczenia następuje od miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zmarł emeryt lub rencista.